

**DLACZEGO CENY ZA ODPADY CIĄGLE ROSNĄ –
NOWA STAWKA OPŁATY OD 1 MARCA 2020**

Po rozstrzygnięciu przetargu na odbiór i transport i częściowe zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Korczyna w roku 2020 i przeprowadzeniu szczegółowego oszacowania kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi, niestety konieczne było, **kolejne już w krótkim czasie, podniesienie stawki opłaty** za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przystępując do sporządzenia projektu uchwały w zakresie wysokości stawek dokonano szczegółowej analizy wydatków i dochodów, biorąc pod uwagę: funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami w latach ubiegłych, ilości odbieranych poszczególnych frakcji odpadów, liczbę mieszkańców wpłacających opłatę na podstawie złożonych deklaracji, a przede wszystkim **ceny za poszczególne frakcje odpadów komunalnych zaoferowane przez przedsiębiorcę w ofercie przetargowej** na realizację zadania pn. „Odbiór, transport i częściowe zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Korczyna w 2020r.” a także kwotę dotacji przekazywanej Gminie Krosno na podstawie porozumienia dotyczącego współfinansowania instalacji do przetwarzania odpadów trafiających z gminy. Należy podkreślić, że pomimo publikacji ogłoszenia o przetargu w całej Unii Europejskiej, na realizację zadania wpłynęła tylko jedna oferta, nie ma więc zupełnie konkurencji w tym zakresie.

Ceny odpadów z oferty przetargowej

Rodzaj odpadu	Rok 2019 zł za 1 Mg (tona)	Rok 2020 zł za 1 Mg (tona)
zmieszane (bez zagospodarowania)	358,56	344,52
segregowane	962,28	1.330,56
wielkogabarytowe	708,48	1.590,84
elektryczne i elektroniczne	105,84	2.094,12
budowlane i rozbiórkowe	224,64	408,24
pozostałe (odzież, opony, leki)	1.251,72	2.739,96
biodegradowalne	1.785,24	1.547,64
zielone (bez zagospodarowania)	496,80	480,60

Kwota dotacji dla Gminy Krosno za współfinansowanie instalacji

Rok 2019	Rok 2020
545.130,00 zł	789.915,00 zł

Na rok 2020 wydatki oszacowano na kwotę 2.661.149,25 zł (2.547.149,25 rzeczywiste wydatki + 114.000,00 – mniejsze wpływy w styczniu i lutym w wysokości jedynie dotychczasowej stawki tj. 16,00 zł). Wydatki związane są przede wszystkim z zamówieniem publicznym w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie pn. „Odbiór, transport i częściowe zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Korczyna” (1.667.234,25 zł) oraz przekazywaną dotacją wynikającą z porozumienia z Gminą Krosno w sprawie powierzenia Gminie Miasto Krosno wybranego zakresu zadania utrzymania czystości i porządku w gminie tj. zagospodarowania odpadów zmieszanych, zielonych i częściowo segregowanych (789.915,00 zł). Pozostałe koszty to wydatki administracyjne (90.000 zł).

Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnosi ok. 9.500 mieszkańców co daje rocznie 280,12 zł kosztów na jednego mieszkańca (2.661.149,25: 9.500), stąd miesięcznie przypada na jednego mieszkańca 23,34 zł (280,12: 12). Dlatego też stawka opłaty w wysokości **23,00 zł** została zaproponowana w projekcie uchwały Rady Gminy Korczyna i uchwalona na sesji w dniu 22 stycznia 2020r.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dała **możliwość zwolnienia z części opłaty dla osób zobowiązujących się do kompostowania bioodpadów** (tj. ulegających biodegradacji odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodów oraz odpadów spożywczych i kuchennych z gospodarstw domowych) **w przydomowych kompostownikach**. Gmina Korczyna skorzystała z tej opcji, obniżając w tym przypadku stawkę podstawową za gospodarowanie odpadami komunalnymi o 2,00 zł i **ustanawiając ją na 21,00 zł**. Wysokość tego zwolnienia ustalono odliczając koszty zagospodarowania tego rodzaju odpadu w instalacji do przetwarzania odpadów. Fakt posiadania kompostownika oraz kompostowania odpadów zadeklarowane przez mieszkańca będą, zgodnie z zapisami ustawy, przedmiotem kontroli. Do końca lutego złożono w urzędzie gminy 1.616 deklaracji zawierających oświadczenie o kompostowaniu bioodpadów (na 2.909 wszystkich złożonych deklaracji).

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dopuszcza również możliwość różnicowania stawki opłaty za gospodarowanie odpadami w zależności od rodzaju zabudowy zlokalizowanej na nieruchomości zamieszkałej. W związku z faktem, że ostatnia nowelizacja ustawy zwiększyła obowiązkową częstotliwość odbioru odpadów niesegregowanych i

biodpadów z **nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi** i wywozy z tych nieruchomości w okresie ciepłych miesięcy odbywać się będą co tydzień, opłatę dla właścicieli tych nieruchomości podniesiono o oszacowane koszty dodatkowego transportu odpadów i **ustalono w ten sposób stawkę na 26,00 zł.**

Zgodnie z zapisami ustawy nie ma już możliwości różnicowania stawek w zależności od deklarowania segregacji odpadów lub gromadzenia odpadów w sposób zmieszany. **Wszyscy mieszkańcy są zobligowani do segregacji odpadów.** Gmina ma natomiast obowiązek wprowadzenia stawki opłaty podwyższonej uiszczanej w przypadku, gdy w wyniku postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem przez wójta decyzji administracyjnej stwierdzony zostanie fakt naruszenia przez mieszkańca zasad segregacji odpadów. **Stawka opłaty podwyższonej** została uchwalona jako trzykrotność stawki podstawowej czyli odpowiednio **69,00 zł i 78,00 zł.**

Wysokość stawki opłaty gwarantuje, na chwilę obecną, zrównoważenie wydatków i dochodów oraz pozwala na finansowanie zadań gminnych związanych z systemem gospodarki odpadami komunalnymi nałożonych przez obowiązujące przepisy prawa. Zgodnie z zapisem ustawy, system gospodarowania odpadami komunalnymi musi być systemem **samofinansującym się** tzn. opłaty uiszczane przez mieszkańców **nie mogą** być przez gminę wydatkowane na inne cele nie związane z gospodarką odpadową, **muszą jednak, co należy jeszcze raz podkreślić, wystarczać na wszystkie wydatki z tym związane. Nie ma także możliwości finansowania opłat z innych źródeł np. dochodów gminnych osiągniętych z innych źródeł.**

Wielokrotnie pisaliśmy o przyczynach ciągłych podwyżek opłaty za gospodarowanie odpadami. Poniżej ponownie wskazujemy najważniejsze z nich, podkreślając przy tym, **że nie są one w żadnym stopniu zależne od działań podejmowanych przez Gminę Korczyna.**

Powody wzrostu cen za gospodarowanie odpadami:

1) znaczny wzrost opłat za korzystanie ze środowiska, tzw. „**opłaty marszałkowskiej**”. Jest to opłata, którą przedsiębiorcy ponoszą za umieszczenie odpadów na składowisku. Regulowana jest ona rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska. Wolą ustawodawcy, w ostatnich latach opłata za składowanie odpadów wzrosła kilkukrotnie (w 2014r. jednostkowa stawka opłaty dla pozostałości z sortowania wynosiła 73,60 zł za 1 tonę, a w roku 2020 jest to aż 270 zł).

2) brak konkurencji, zarówno jeśli chodzi o miejsce zagospodarowania odpadów jak i w zakresie realizacji usług w zakresie odbioru i transportu odpadów. Od kilku lat w ogłaszającym przez Gminę Korczyna przetargu na realizację zadania pn. „Odbiór, transport i częściowe zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Korczyna”, **składana jest jedna oferta.**

3) **dodatkowe obowiązki nałożone na przedsiębiorców.** Nowelizacja ustawy o odpadach uchwalona we wrześniu 2018 roku nakłada na podmioty wytwarzające, zbierające oraz przetwarzające odpady szereg obowiązków, takich jak **konieczność zaktualizowania posiadanych pozwoleń z zakresu gospodarki odpadami, ustanowienia zabezpieczenia roszczeń, opracowania operatu przeciwpożarowego czy wdrożenia monitoringu wizyjnego.** Dostosowanie się do nowych przepisów wymaga od przedsiębiorców gospodarujących i przetwarzających odpady poniesienia znaczących kosztów (już samo wprowadzenie monitoringu wizyjnego na jednej instalacji może kosztować od kilku dziesięciu do kilkuset tysięcy złotych), co w konsekwencji wpływa również na koszty odbioru odpadów, które muszą ponieść mieszkańcy. Ponadto na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie wysokości stawek zabezpieczenia roszczeń od lutego 2019 roku, magazynowanie i składowanie odpadów wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów z tytułu powszechnych, obowiązkowych zabezpieczeń roszczeń. Konieczność ustanowienia zabezpieczenia finansowego (w postaci depozytu, gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej albo polisy ubezpieczeniowej) znacząco podnosi koszty funkcjonowania systemu, a jego skutki w ponoszą mieszkańcy. Na rynku brak dotąd oferty ubezpieczeniowej — brak instrumentów prawnych gwarantujących, że stawki ubezpieczenia z tytułu zabezpieczenia roszczeń będą na konkurencyjnym poziomie.

4) **problemem w zakresie zagospodarowanie tzw. RDF czyli frakcji kalorycznej odpadów** o dużej wartości opałowej, nie podlegającej składowaniu, która obecnie ograniczony jest do termicznego przetwarzania przez cementownie. Przy czym nie ma żadnych zewnętrznych narzędzi wpływu na koszty i warunki przyjęcia RDF przez te instalacje, mechanizmów prawnych i ekonomicznych, które umożliwią wykorzystywanie RDF np. w lokalnym ciepłownictwie, dzięki powstawaniu instalacji do produkcji paliwa z jego przetworzenia. Brak odpowiednich mocy przetwórczych w zakresie termicznego unieszkodliwiania frakcji palnej napędził dynamiczny wzrost cen dyktowany przez istniejące instalacje posiadające technologiczne możliwości ich przerobu.

5) **wzrost kosztów pracy** - wzrost płac prac pracowników zajmujących się transportem i segregacją odpadów. Niewątpliwie znaczenie ma tu ustawowy **wzrost płacy minimalnej** a także trudna specyfika pracy z odpadami powodująca brak chętnych do pracy w tym sektorze.

6) **wzrost ilości odbieranych śmieci**. Obserwujemy w Gminie Korczyna systematyczny kilkuprocentowy wzrost w skali każdego roku.

7) **wzrost cen energii** (paliwo, prąd),

8) wymóg dalszych inwestycji na składowisku odpadów ze względu na **podwyższone normy środowiskowe**. Z uwagi na fakt, że w ciągu najbliższych lat do recyklingu i ponownego użycia będzie musiało trafiać aż 50% odpadów, konieczne jest dostosowanie instalacji do tych wymogów. Gminy są również ustawowo zobowiązane do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, w przyszłym roku będzie to nie więcej niż 35% całkowitej masy tych odpadów. W trakcie realizacji jest zadanie pn. „Modernizacja i rozbudowa części biologicznej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie”.

9) **trudności ze zbyciem surowców wtórnych - zbyt mała liczba firm, które jako recyklerzy odbierają odpady segregowane**.

W ostatnim czasie zmienił się bardzo rynek recyklingu. Zakaz importu wielu frakcji odpadów, w tym m.in. tworzyw sztucznych i papieru, wprowadzony przez władze Chin, przyczynił się do zawirowania na europejskim rynku gospodarki odpadami. Problem związany jest z dotychczasowym globalnym obrotem odpadami, które były wysyłane z USA, Unii Europejskiej i Japonii do Chin, by powrócić w postaci przetworzonych produktów. W Chinach bowiem jeszcze do niedawna nie przestrzegano przy przetwarzaniu odpadów norm środowiskowych, zatem tanim kosztem można było poddać je recyklingowi. Atutem chińskich recyklerów były niskie koszty pracy, brak restrykcji środowiskowych oraz niskie standardy technologiczne. W tej chwili brak chętnych do odbioru odpadów segregowanych i w ofercie przetargowej cena jednej tony tego rodzaju odpadu jest wyższa od tony odpadów zmieszanych.

10) **ciągłe zmiany krajowych przepisów prawnych** z zakresu gospodarki odpadami, co mnoży koszty w zakresie dostosowania się podmiotów uczestniczących w systemie gospodarki odpadami do ich wymogów.